

Wmo in Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel

Inkoop : Hulp bij het Huishouden vanaf 2028

Beknopt verslag van de dialoogbijeenkomst op 24 augustus 2026

De gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel gaan gezamenlijk de Wmo-contracten per 2028 vernieuwen. Tijdens de bijeenkomst op 24 augustus zijn de geïnteresseerde aanbieders geïnformeerd over de plannen van de gemeenten en de uitwerking daarvan naar keuzes in het inkoopproces.

Inleiding

De gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel werken samen bij de voorbereiding van nieuwe contracten voor aanbieders die Wmo-ondersteuning leveren aan inwoners van beide gemeenten. De nieuwe contracten moeten 1-1-2028 ingaan. Tijdens deze bijeenkomst op 24 augustus is aan de hand van een PowerPointpresentatie (bijlage!) uitleg gegeven over de volgende vier onderdelen:

- 1) Terugblik op vorige, ingetrokken inkoop en de evaluatie daarvan.
- 2) Analyse van de huidige situatie.
- 3) Keuzes voor de nieuwe inkoop.
- 4) Vervolproces en de rol van de aanbieders daarbij.

Vragen via de Mentimeter

Bij elk van deze vier onderwerpen zijn enkele vragen gesteld aan de aanwezigen in de zaal, door middel van de 'Mentimeter'. In dit verslag geven we de uitkomsten daarvan op hoofdlijnen weer. De gegeven antwoorden worden gebruikt bij het uitwerken van de verdere stappen in dit inkoopproces. De vraagnummers verwijzen naar de vragen die in de Mentimeter waren opgenomen; niet alle vragen zijn aan bod gekomen.

1. Terugblik vorige inkoop

De gemeenten hebben aangegeven welke ontwikkelingen sinds de vorige inkoop hebben plaatsgevonden. Dit betrof enkele wettelijke aanpassingen, juridische uitspraken en de ontvlechting van de beide ambtelijke organisaties.

Vraag 1. Welke lessen mogen we volgens u niet vergeten in dit nieuwe traject?

De reacties leggen vooral nadruk op de verbinding tussen huishoudelijke ondersteuning, zorg en welzijn. Daarnaast worden cliëntgerichtheid, aanbiedersdiversiteit, het behouden van werkzame elementen, maatwerk en keuzevrijheid genoemd.

Thema	Aantal reacties
Samenwerking tussen zorg en welzijn	5
Cliëntgerichtheid	4
Aanbiedersdiversiteit	4

Thema	Aantal reacties
Behouden van succesvolle elementen	3
Maatwerk	2
Keuzevrijheid	2

Mondelinge toelichting uit de sessie.

Personele gevolgen van aanbestedingen

Een aanbieder gaf aan dat bij (andere aanbestedingen) eerdere wijzigingen in contractering hebben geleid tot veel onrust onder medewerkers. De onzekerheid rondom overname van personeel zorgde ervoor dat medewerkers hun baan opzegden. Gezien de huidige arbeidsmarktkrapte wordt dit als een ongewenst effect beschouwd.

Belang van een zorgvuldige overgang

Diverse deelnemers benadrukten het belang van duidelijke communicatie richting zowel inwoners als medewerkers. SW-medewerkers moeten helder geïnformeerd worden over wat wel en niet mogelijk is. Een zorgvuldig overgangsproces voorkomt onduidelijkheden en onrust.

Productstructuur

Meerdere aanbieders gaven aan dat de huidige productcodes als complex worden ervaren. Een vereenvoudiging naar minder producten heeft de voorkeur. Tegelijkertijd werd door enkele aanbieders benadrukt dat specialistische doelgroepen soms vragen om aanvullende of specifieke producten.

Gebiedsgerichte inkoop

De meningen over *gebiedsgericht werken* liepen uiteen:

Voordelen volgens aanbieders: bevordert samenwerking tussen partijen, geeft inwoners meer duidelijkheid, vermindert onderlinge concurrentie.

Nadelen volgens aanbieders: minder keuzevrijheid, risico op langdurige contractuele, afhankelijkheden en opzeggen van contracten door personeel.

Ook werd benoemd dat de huidige samenwerking tussen aanbieders en gemeenten als positief wordt ervaren. Casuïstiek wordt doorgaans tijdig besproken en rondom vakantieperiodes vindt goede afstemming plaats.

Gebiedsteams

De samenwerking met gebiedsteams werd als een goed werkend element genoemd.

2. Analyse huidige situatie

Vanuit de gemeenten wordt gerefereerd aan een evaluatieonderzoek door bureau PPRC in november 2025. Daarin worden de keuzes uit 2019 tegen het licht gehouden van de praktijk van vandaag. Gecombineerd met actuele ontwikkelingen, zoals door de uitspraken van de CRvB en vanuit de praktijk van het huidige contract, heeft dat geleid tot de nieuwe inkoopstrategie die binnenkort door de Colleges wordt vastgesteld.

Vraag 2. Welke ontwikkelingen hebben volgens u impact op de ondersteuning aan inwoners de komende vijf jaar?

Vergrijzing werd het vaakst genoemd. Ook toenemende complexiteit van zorgvragen, arbeidsmarkttekort en langer zelfstandig wonen werden meerdere keren genoemd. Wetgeving werd één keer als afzonderlijk thema genoemd.

Thema	Aantal reacties
Vergrijzing	8
Complexiteit van zorg	7
Arbeidsmarkttekort	6
Zelfstandig wonen	6
Wetgeving	1

Mondelinge toelichting uit de sessie.

In de toelichting werden vergrijzing, veranderingen in wetgeving en langer zelfstandig wonen als centrale ontwikkelingen bevestigd. Er ontstaat een toenemende behoefte aan scholing van medewerkers.

Vraag 3. Waar zitten volgens u de kansen en uitdagingen in de praktijk?

Samenwerking en maatwerk zijn de meest genoemde thema's. Daarnaast werd het breder inzetten van huishoudelijke hulp genoemd, evenals complexere hulpvragen door veroudering van de doelgroep.

Thema	Aantal reacties
Samenwerking (als kans en uitdaging)	6
Maatwerk (als kans)	4
Huishoudelijke hulp breder inzetten (als kans)	2
Complexiteit van hulpvragen (als uitdaging)	1

Mondelinge toelichting uit de sessie.

Kansen; intensievere samenwerking tussen aanbieders. Versterking van regionale samenwerking, onder andere via ANNO. Meer maatwerk voor inwoners. Beter inzicht in beschikbare ondersteuning via bijvoorbeeld een sociale kaart of beschikbaarheidswijzer. **Knelpunten:** Het grote aantal aanbieders zorgt voor onoverzichtelijkheid. Gemeenten werken niet altijd met dezelfde systemen en werkwijzen, wat administratieve lasten vergroot. Bureaucratie wordt als belemmerend ervaren. Balans tussen keuzevrijheid voor inwoners en beheersbaarheid van het zorglandschap blijft een uitdaging.

3a. Keuzes voor de nieuwe inkoop

De gemeenten lichten toe welke basale keuzes onder de inkoopstrategie liggen. Die houden mede verband met de verwachte vergrijzing en de regionaal vastgestelde woonzorgvisie.

Vraag 4. Bij welke keuze ziet u de grootste uitvoeringsuitdaging?

Houdbaarheid werd het vaakst genoemd, gevolgd door samenwerking en keuzevrijheid. Personele aspecten en communicatie kwamen minder vaak terug.

Thema	Aantal reacties
Houdbaarheid	8
Samenwerking	5
Keuzevrijheid	4
Personeel	2
Communicatie	1

Mondelinge toelichting uit de sessie.

Keuzevrijheid en verwachttingsmanagement

Bij keuzevrijheid werd toegelicht dat dit breder is dan de keuze tussen aanbieders. Deelnemers benoemden dat inwoners recht hebben op passende ondersteuning, maar niet zonder meer bepalen wanneer en hoe deze wordt geleverd. Het gebiedsteam heeft volgens deelnemers een rol in duidelijke informatie over het aanvullende karakter van ondersteuning.

Capaciteit

Sommige partijen geven aan dat snel schakelen lastig is vanwege beperkte personele capaciteit. Andere aanbieders herkennen dit minder en vinden dat indicaties over het algemeen goed aansluiten bij de hulpvraag.

3b. Keuzes bij de Huishoudelijke Ondersteuning

Specifiek voor de HO kiezen de gemeenten ten aanzien van de nieuwe inkoop voor:

- Een aanbesteding (SAS-procedure) met selectie van maximaal 6 leveranciers.
- Toekenning in uren op basis van het HHM-normenkader.
- Facturatie van werkelijk geleverde uren.

Vraag 5. Waar moeten gemeenten alert op zijn bij de implementatie?

Communicatie werd duidelijk het vaakst genoemd. Maatwerk en samenwerking volgden. Rechtmatigheid werd twee keer genoemd; daarnaast verwezen verschillende losse antwoorden naar duidelijkheid, informatie, tijdig berichtenverkeer en voldoende implementatietijd.

Thema	Aantal reacties
Communicatie	8
Maatwerk	5
Samenwerking	5
Rechtmatigheid	2

Mondelinge toelichting uit de sessie.

Belangrijke aandachtspunten zijn: goede samenwerking tussen gemeenten en aanbieders. Heldere en tijdige communicatie. Naleving van gemaakte afspraken. Zorgvuldige indicatiestelling. Signaleren van mogelijke onjuistheden in indicaties door aanbieders richting gemeenten. In de bespreking werd bij rechtmatigheid ook betaalbaarheid genoemd als mogelijk passender begrip. Daarbij werd gewezen op de inzet van gemeenschapsgeld en op de wettelijke grenzen aan het meewegen van financiën binnen de Wmo.

Vraag 8. In hoeverre is er bereidheid om mee te werken aan personeels- en cliëntoverdracht wanneer een aanbieder niet opnieuw wordt gecontracteerd?

Tien van de vijftien deelnemers reageerden. De beschikbare uitsplitsing laat een duidelijk beeld zien dat er veel bereidheid is om mee te werken hieraan.

Thema	Aantal reacties
Veel	10
Een beetje	0
Geen	0

Mondelinge toelichting uit de sessie.

In de bespreking werd aangegeven dat er in beginsel zeker bereidheid is, maar dat verschillen in werkwijzen en systemen ertoe kunnen leiden dat medewerkers alsnog afhaken. Ook werd gevraagd naar de mogelijkheid van onderaannemerschap. Dit is aan de verschillende werkgroepen om dit nader uit te werken.

Aanvullende reacties op de inkoopstrategie

Tijdens het gesprek kwamen onder andere de volgende onderwerpen naar voren:

- Ambitie om te komen tot een beperkt aantal kwalitatief sterke aanbieders.
- Basisvoorziening blijft huishoudelijke ondersteuning, met aanvullende specialistische ondersteuning waar nodig.
- Mogelijkheid van onderaannemerschap voor specialistische situaties.
- Contractmanagers moeten ruimte houden voor maatwerkconstructies.
- HH1, HH2 en HH3 kennen verschillende deskundigheidsniveaus.
- Vereenvoudiging van producten wordt ondersteund.
- Facturatiemethodieken moeten werkbaar blijven voor aanbieders.
- Berichtenverkeer kan administratieve processen ondersteunen.
- Ervaringen laten zien dat cliëntenwisselingen invloed hebben op personeel behouden.
- Uitgangspunt moet zijn dat medewerkers zoveel mogelijk bij hun huidige cliënten kunnen blijven.

4. Planning en vervolg

Aanvullende ideeën kunnen via de contractmanager of via inkoop@achtkarspelen.nl worden aangeleverd.